

Fiskerne gaa nede ved Havnen og passe paa deres Baade. De har dem ganske vist forsikret, men en Forsikring dækker jo ikke det Tab, der lides, hvis en Baad slaas i Stykker for et Fiskerlag. Og ved selve Forsikringen er der ogsaa en Omstændighed, som jeg vil omtale et Øjeblik. Den Forsikring, i hvilken disse Baade er tegnet, er nemlig speciel for Bornholm, og den taaler ikke et saadant Knæk, som det vilde være, hvis Baadene i Snogebæk Havn en Nat blev slaaede i Stykker, hvad der meget let kan ske under de nuværende Forhold. Jeg vil minde om, at medens Staten giver et Tilskud til Forsikring af danske Fartøjer til Fiskeribrug, faar dette specielle bornholmske Forsikringsselskab for Baade intet Stats-tilskud. Dette synes jeg, er en Grund mere til, at Staten burde støtte en Udvidelse af Havnen, saa der kunde blive Plads til de Baade, Fiskerne har. For nogle Aar siden blev der indsendt et Andragende af Fiskere i Pedersker Sogn om Anlæg af en Havn nede bag Bakkerne i Pedersker Sogn. Til disse Bakker var der flyttet en Del Fiskere fra hele Bornholm for at drive Garnlaksefiskeri om Foraaret. Mange af disse Fiskere flyttede, da det ikke lykkedes dem at faa Staten til at interessere sig for Anlæg af en Havn, til Snogebæk, og derved har Snogebæk i de senere Aar faaet en Tilvækst, som har medført, at Havnen nu maa udvides. Vi haaber paa Statens Støtte til dette Foretagende. Det er ikke saa forfærdelig meget, det drejer sig om. Vi tror, at et nyt Havneanlæg vil kunne udføres for en 55,000 Kr., og vi skal gøre, hvad vi kan, for at skaffe saa meget som muligt til Hjælp derovre; saa haaber vi paa, at Staten stiller sig velvilligt overfor os og hjælper os med Resten.

I Nærheden af Snogebæk Havn ligger et andet lille — jeg kan næsten ikke sige Fiskerleje, men en lille Boplads for Fiskere, som kaldes Balka. Disse Fiskere havde indtil 1904 en Mole, som de ved egen Hjælp havde opbygget af Sandsten, som de havde hugget ud af Sandstenster- rainet, men de havde ikke haft Raad til at kitte Sandstenene sammen med Mørtel, saa Molen var ikke videre holdbar. En Stormnat styrtede det hele sammen for dem, og de har siden ikke været i Stand til ved egne Midler at faa Molen bygget op. Forholdene er derfor paa dette Sted saa primitive, at Fiskerne maa trække deres Baade op paa Land, naar de kommer hjem fra Fiskeri. Fra dette Fiskerleje eller denne Boplads for Fiskere vil der

komme et Andragende til den høje Regering og Rigsdag om en lille Støtte. Det drejer sig kun om nogle faa Hundrede Kroner, og Halvdelen mener vi at kunne skaffe selv; saa haaber vi, at der vil blive vist denne Sag saa megen Velvillie, at Staten hjælper os med Resten.

Endelig er der et Jernbane-spørgsmaal fra min Valgkreds, som jeg gerne vil fremdrage. Det er Spørgsmaalet om en Jernbane til Svaneke. Den første Bane paa Bornholm, som blev færdig i Aaret 1900, gaar fra Rønne til Neksø. Den blev modtaget med stor Skepsis, man mente ikke, at Bornholm var stort nok til, at det kunde betale sig at bygge Jernbane derovre. Det har imidlertid vist sig, at det er gaaet udmærket, denne Bane hører til de Privatbaner, der betaler sig bedst. Siden blev det ved Jernbaneloven af 1908 vedtaget at bygge to Jernbaner, den ene fra Rønne til Allinge, den anden fra Almindingen til Gudhjem. Den først nævnte er bygget, den blev indviet i Aar, og efter alt at dømme vil ogsaa denne bornholmske Jernbane komme til at betale sig godt, takket være den store Turisttrafik, som den utvivlsomt vil faa. Hvorledes den anden Jernbane fra Almindingen til Gudhjem, som er projekteret, og som i Løbet af de to næste Aar vil blive bygget, vil komme til at betale sig, kan jeg selvfølgelig ikke udtale mig om, men jeg vil minde om, at de hidtidige Jernbaneanlæg paa Bornholm har vist sig at være gode, solide Foretagender, med Hensyn til hvilke Skeptikerne ikke har faaet Ret. Ved disse Jernbaneanlæg er Svaneke blevet forbigaaet. Skönt det var den By, der først rørte paa sig, efter at Jernbanen fra Rønne til Neksø var bygget, blev den forbigaaet ved Jernbaneloven af 1908. Dette er i høj Grad uheldigt for Byen, thi naar Banen fra Almindingen til Gudhjem bliver bygget færdig, hvad den utvivlsomt bliver i Løbet af et Par Aar, vil denne Bane overfor Svaneke virke som en Rovbane, den vil fratage Svaneke dens Opland. Derfor ser Byen med Bekymring denne Udvikling i Møde, og den haaber, at det maa lykkes den inden alt for længe at komme i Forbindelse med det bornholmske Jernbanenet. Den Gang Jernbaneloven af 1908 blev vedtaget, var der i Tinget stor Stemning for, at Svaneke skulde med. Ved anden Behandling her i Tinget kom den ogsaa med, men ved tredje Behandling, som fandt Sted den 9. Marts 1908, blev Forslaget om Svaneke-Banen forkastet med 47 Stemmer imod 47. Det var